

Memo	
Aan:	Algemeen bestuur/Ledenraad
Van:	MT
Betreft:	Lagerhuis gesprek over de toekomst van de Fietsersbond
Datum:	6 mei 2019

Gevraagd aan de ledenraad:

Met elkaar in gesprek te gaan en input te geven over een aantal concrete elementen voor modernisering van de organisatie van de Fietsersbond. Doel is om in het gesprek een globale richting te bepalen zodat we op basis daarvan in de ledenraad van februari 2020 concrete voorstellen kunnen doen voor de eventuele aanpassingen van de statuten en huishoudelijk reglement. Aan de hand van een aantal vraagstellingen gaan we in gesprek.

Welke onderwerpen komen aan bod?

- De lokale afdelingen blijven op de een of andere wijze centraal staan bij de Fietsersbond. Belangrijke vraag is hoe we nieuwe mensen zich lokaal beter thuis laten voelen. Wille we dit bereiken door:
  - o bestaande afdelingen te vragen om zich meer open te stellen voor diverse type vrijwilligers (lokale afdeling als meer als 'Fietsersbond hub' presenteren waar naast infra-advies ook fietslessen of thematische campagnes welkom zijn?) En zo ja, wat is dan nodig om dat voor elkaar te krijgen?
  - o Of willen we naast de infra georiënteerde afdelingen, aparte lokale afdelingen oprichten waar meer thematisch gemotiveerde vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten. Als we dat laatste willen, hoe kunnen we dan het stemrecht van afdelingen het beste bepalen?
- Vanuit kleinere afdelingen komt soms het verzoek om meer regionale samenwerking mogelijk te maken. Door deze samenwerking zou men met meer mensen zijn, wat het vrijwilligerswerk aanzienlijk leuker maakt. Ook inhoudelijk (zie snelfietsroutes en fietspromotie onder forenzen bijvoorbeeld) valt daar wel wat voor te zeggen. Hoe kijkt de ledenraad hier tegen aan?
- Naast lokaal actief zijn, zijn er steeds meer mensen die actief willen worden door binnen de Fietsersbond een bepaalde vaardigheid in te zetten of een bepaald belang te vertegenwoordigen: bijvoorbeeld meewerken aan een project of campagne of zich inzetten voor een speciaal type fietser zoals de driewiel fietsers, ligfietsen of de OEK-fietser. Zouden we voor thematisch of expertise georiënteerde mensen in de vereniging landelijke netwerken willen organiseren waar zij elkaar kunnen ontmoeten en plannen kunnen bedenken?
- Hoe willen we omgaan met mogelijke conflicten tussen verschillende soorten belangen of fietsers? Als er een ultiem conflict tussen groepen uitbreekt: Welke conflicthanteringsmodellen zijn dan mogelijk? Via het bestuur, via een speciale commissie?
- Ongeveer de helft van de aanwezigen op de Fietscafe's was voorstander van meer direct stemrecht door leden. Hoe kijkt de ledenraad daar tegenaan? Hoe ver willen we daarin gaan?
- Mochten we de besluitvorming houden zoals het nu is, ook dan is er wel wat te verbeteren: De ledenraad trekt nu per keer zo'n 30% van de afdelingen. Een aanzienlijk deel van de afdelingen komt echter nooit naar de ledenraad. Met name als er ingrijpende nieuwe ontwikkelingen zijn, kan dat lastig zijn omdat mensen de discussies niet goed hebben kunnen volgen. Hoe kijkt de ledenraad aan tegen het digitaal stemmen door afdelingen, bijvoorbeeld na een inhoudelijk discussie op de ledenraad, in plaats van dat op de ledenraad te doen?

- Het landelijk bureau heeft verschillende rollen: ondersteunen van de vereniging en in het bijzonder de vrijwilligers, landelijke en internationale lobby, het initiëren van nieuwe activiteiten. Wat zou de ledenraad graag behouden dan wel ontwikkeld zien bij de activiteiten van het landelijk bureau?
- De Fietsersbond kent meerdere, en als zeer goed bekend staande, digitale systemen. Echter, het gebruik daarvan is regelmatig beperkt. Welke systemen zou de ledenraad graag versterkt zien en hoe kunnen we het gebruik ervan stimuleren?

Achtergrond:

In 2017 zijn we gestart met het toekomsttraject van de Fietsersbond. De Fietsvisie2040 is in februari aangenomen op de ledenraad en nu komen de 2 trajecten van ons Toekomst project samen: a) welke organisatie hebben we nodig om ook in de toekomst aantrekkelijk te blijven (worden) voor mensen om zich bij aan te sluiten en zich actief voor in te zetten en b) welke organisatie is nodig om de doelen uit de Fietsvisie te realiseren?

Vragen die afgelopen maanden aan bod kwamen waren: Wat moet de Fietsersbond doen om aantrekkelijk te worden voor jongere doelgroepen? Waar hebben vrijwilligers behoefte aan, zowel oude als nieuwe type vrijwilligers? Hoe voelt iedereen zich welkom in de democratische processen van de Fietsersbond?

De commissie Toekomst, die als klankbordgroep functioneert voor het bestuur, heeft zich meerdere keren gebogen over vraagstukken die samenhangen met de vernieuwing van de vereniging. Daaruit zijn uiteindelijk 4 aandachtspunten geformuleerd waar we als vereniging mee aan de slag zouden kunnen gaan:

- Omgaan met tegenstellingen tussen verschillende groepen en/of belangen in de vereniging
Met de Fietsvisie2040 omarmt de Fietsersbond alle soorten fietsen. Maar daardoor kunnen onderling conflicten ontstaan, hoe organiseert de vereniging een constructief gesprek in dit soort situaties en hoe kan de vereniging dit soort conflicten een goede plaats geven zodat ze niet leiden tot teleurstelling of het spreken met 2 monden?
- Vereniging is verticaal gelaagd in afdelingen, de vrijwilligers organiseren zich horizontaal (thema's)
Er komen steeds meer mensen die zich wel willen inzetten voor de fiets, maar dan tijdelijk of gericht op 1 thema. Goede voorbeelden binnen onze organisatie zijn de Fietsdocenten en de mensen die in 2018 een campagnepakket voor '30 is het nieuwe 50' bestelden. Hoe zorgen we voor een goede interactie en ondersteuning van zowel de thematische georiënteerde vrijwilligers (ong 1/3 van de vrijwilligers) en de vrijwilligers die in de afdelingen zich vooral richten op de infravraagstukken (ong 2/3 van het totaal).
- Digitale toegankelijkheid van de Fietsersbond:
De Fietsersbond heeft heel veel systemen die het samenwerken tussen vrijwilligers makkelijker kan maken. Om kennis te delen, (regionaal) samen te werken en samen in actie te komen. Keer op keer blijkt echter dat de bekendheid over deze systemen laag is en het gebruik soms als lastig ervaren wordt.
Het gaat om vrijwilligersnet (waar standpunten, handleidingen, kennis en evenementen gedeeld worden), het intranet Yammer (waar mensen actualiteiten met elkaar kunnen delen en collega's kunnen vragen om mee te denken), de MOOC 'Planning for the cycling city (waar nieuwe vrijwilligers middels een (engelstalige) online cursus bij de UVA snel fietskennis kunnen eigen maken), Zoom (waardoor mensen makkelijk of afstand met elkaar kunnen overleggen en waarmee we regelmatig webinars organiseren) en tot slot het forum op de website (waarbij er echt samengewerkt kan worden aan documenten, met elkaar in gesprek gegaan kan worden etc).
- Terugloop ledenaantal
Ook bij de Fietsersbond begint het ledenaantal terug te lopen. Nieuwe 'arrangementen' waarbij mensen de Fietsersbond kunnen steunen zonder dat ze lid worden, vragen echter een andere inzet qua bereik en financiering. Hoe betrekken we nieuwe groepen mensen die wel enthousiast zijn over

de doelstellingen van de Fietsersbond maar nog niet de stap nemen om ons financieel dan wel organisatorisch te steunen.

In april zijn er 4 Fietscafés geweest (Zwolle, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht) waarbij aan de hand van 3 onderscheidende organisatiestructuren is gesproken over bovenstaande aandachtspunten. Zie de bijlage voor informatie over de gepresenteerde modellen en de verschillen daartussen. De aanwezigen hebben daarbij over de volgende vragen nagedacht: Wat is er nodig om onze visie uit te voeren? Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich welkom voelt? Welke organisatie past daarbij, hoe ziet die vereniging eruit? In de bijlage aan deze memo kunnen jullie de resultaten van de fietscafé's vinden. Het heeft een schat aan ideeën opgeleverd, die laat zien dat er binnen de Fietsersbond heel veel deskundigheid leeft maar ook dat mensen graag meedenken over oplossingen.

Het Fiets café in Eindhoven leverde een mooie analyse op, die ons kan helpen om de Fietsersbond klaar te maken voor de realisatie van de Fietsvisie2040. De Fietsersbond, ooit ontstaan als actieclub, heeft zich doorontwikkeld naar een community van vooral fietsexperts. Onze experts zijn zeer succesvol en zijn dat doordat ze praten met andere experts: bij gemeenten, adviesbureaus en in de politiek. De Fietsvisie2040 vraagt dat we meer samenwerken en aansprekender worden voor het grote publiek. Een aantal doelen vraagt immers van mensen letterlijk dat ze in beweging komen. Dan moeten we ze wel kunnen bereiken. Net als er een business-2-business manier van werken is, heeft de Fietsersbond een organisatie die ingesteld is op een bepaalde cultuur: een expert-2-expert cultuur. Dit maakt het soms lastig om je als nieuwe vrijwilliger of als lid snel thuis te voelen. Ook voor het grote publiek zijn we hierdoor minder zichtbaar. De kernvraag die we onszelf kunnen stellen zou kunnen zijn: hoe ontwikkelen we ons van Expert-naar –expert organisatie naar een organisatie die zich daarnaast richt op communicatie van expert- naar-gewone fietser.

Op de ledenraad willen we een aantal elementen uit de gesprekken vastpakken en van richting voorzien. Zodat we als landelijk bureau voor de ledenraad van februari concrete voorstellen kunnen presenteren voor aanpassingen in de organisatie of het onderliggende werk.